

**VERSLAG PLATTELANDSPARLEMENT
22 NOVEMBER 2008
ROELOFARENDVSVEEN**

DE ZHVKK VERBREEDT UW HORIZON

Inleiding

Op 22 november 2008 is er op initiatief van de ZHVKK het eerste Zuid-Hollandse PlattelandsParlement gehouden in Roelofarendsveen. Voor de organisatie van dit parlement is er een samenwerkingsverband gesmeed met de KNHM, afdeling Zuid-Holland, het NSI en de Rabobank Groene Hart Noord. De bijdrage van de Provincie Zuid-Holland zat niet in de organisatie, maar was met name financieel. Het Zuid-Hollandse PlattelandsParlement heeft als doel de afstand tussen gemeenten, Provincie, bewoners en plattelandsorganisaties te verkleinen, een goede onderlinge communicatie te stimuleren en waar mogelijk de samenwerking te verbeteren.

Om de actuele thema's voor het PlattelandsParlement te bepalen heeft de NSI een enquête gemaakt en uitgezet waarop ruim 300 mensen hebben gereageerd. Door stellingen te formuleren kwamen uit de enquête onderwerpen waar men het over eens is, maar ook waarover veel discussie is te verwachten.

De thema's voor deze dag zijn voorbereid door werkgroepen zodat op de dag zelf meteen in de diepte kon worden gediscussieerd om voorstellen voor te leggen aan het parlement.

Programma

Het programma bestond uit de volgende onderdelen:

Voor de zitting van het Parlement:

- Bij binnenkomst werden de bezoekers toegezongen door het lokale koor de Ringvaartzangers wat de stemming meteen op juiste toonhoogte kon brengen.
- Welkom door de secretaris van de ZHVKK, mevrouw Kickert-Schotting en introductie van de dagvoorzitter de heer Heijkoop.
- Opening PlattelandsParlement door de Commissaris van de Koningin de heer Franssen.
- Welkom in Roelofarendsveen door de heer Meerburg, burgemeester van Alkemade.
- Overzicht van de resultaten van de enquête door mevrouw Houben van het NSI.
- Eerste sessie themadiscussies: verdieping over de thema's Dorpsplannen, Vergrijzing & ontgroening, Plattelandseconomie en Actief burgerschap.
- Lunch.
- Tweede sessie themadiscussies: Opstellen van stellingen.
- Zitting van het PlattelandsParlement: de stellingen uit de themagroepen worden voorgelegd aan het parlement waarna het publiek over de stelling kan stemmen.
- Aanbieding dorpsplan Melissant aan de gedeputeerde de heer Evertse.
- Plattelandsverklaring Goeree-Overflakkee door de heer Trompper.

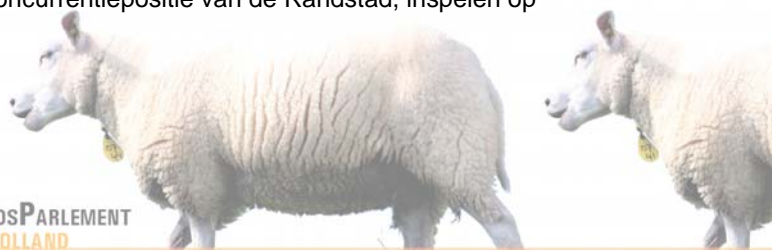

Na de zitting van het parlement werd de dag gesloten door mevrouw Kickert-Schotting, waarna er nagepraat kon worden met een glas en een hapje.

Opening

Mevrouw Kickert, secretaris van de ZHVKK, viel in voor de voorzitter, die door ziekte niet aanwezig kon zijn. Zij legde het doel van het eerste PlattelandsParlement uit, namelijk het verkleinen van de afstand tussen bewoners, gemeenten, Provincie en andere organisaties om daarmee een aanzet te geven tot een hechtere samenwerking tussen bewoners en genoemde diverse organisaties.

De commissaris van de Koningin in Zuid-Holland, de heer Franssen, prees de ZHVKK voor het organiseren van dit parlement in de vorm van ontmoeting en gesprek door vertegenwoordigers uit verschillende bestuurslagen en organisaties uit te nodigen. "Deze bijeenkomst laat zien dat het platteland werkt aan de toekomst, op basis van visieontwikkeling en samenwerking. Hier zet u het belang van het platteland op de politieke agenda en dat verdient alle lof." Hij benoemde de uitdagingen waar het platteland anno 2008 voor staat. Inspelen op de ontwikkelingen op de internationale agrarische markt, versterken van de concurrentiepositie van de Randstad, inspelen op

de vraag aan recreatie, wonen, natuur en ruimte bieden voor waterberging. Bij schaalvergroting van gemeenten maande hij bestuurders niet alleen te focussen op de schaal. "Het gaat ook om aandacht voor de leefbaarheid in de kleine kernen. Dat is een bijzonder belangrijke opgave, waarvoor ik bij het PlattelandsParlement aandacht vraag. Het is, zo constateer ik tot mijn genoegen, één van de thema's van deze zitting. Ik vind trouwens dat alle thema's zeer goed zijn gekozen; de spijker op z'n kop. Daarom lijkt het me nu tijd dat ook anderen kunnen gaan meepraten in deze eerste zitting van het PlattelandsParlement Zuid-Holland.

Ik spreek de verwachting uit dat dit parlement een waardevol platform voor visievorming, uitwisseling van ideeën en het zoeken naar samenwerking zal zijn en ik verklaar het PlattelandsParlement Zuid-Holland daarmee voor geopend. Dank u wel."

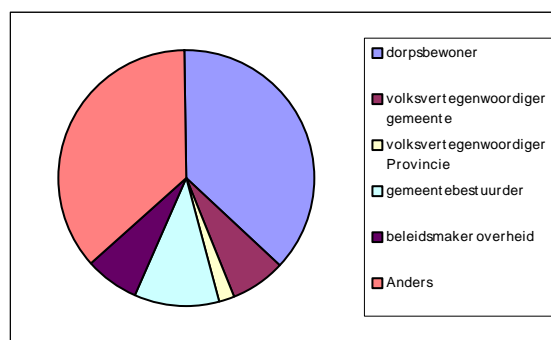
De heer Meerburg benadrukte het belang van de medewerking van de bewoners in het ontwikkelen en uitvoeren van plannen. De gemeente Alkemade gaat samen met gemeente Jacobswoude de nieuwe gemeente Kaag en Braassem vormen. De bewoners van kleine kernen van de nieuwe gemeente worden aangespoord zich te organiseren en in de nieuwe gemeente mee te denken en te doen.

Mevrouw Houben van het NSI gaf een toelichting op de enquête die is gehouden onder potentiële deelnemers van dorpen, gemeenten en provincie. Het is duidelijk dat bewoners menen onvoldoende betrokken te worden bij ontwikkelingen van hun leefomgeving. Over de kansen die geboden worden voor economische ontwikkelingen is men zeer verdeeld. Dat er meer aandacht en ruimte voor jongeren op het platteland moet komen is men het eens.

De discussiegroepen

Themagroep Dorpsplannen- discussieleider Mart Schouten

De themagroep dorpsplannen startte met een PowerPoint-presentatie waarin kort uiteengezet is, wat een dorpsplan is: Het is een integraal leefbaarheidplan; Van de dorpsorganisatie; Door en voor het eigen dorp; In afstemming met het beleid; Het proces is gericht op kwaliteitsversterking van de dorpsorganisatie; Het levert een agenda voor de toekomst op; De

Verdeling deelnemers PlattelandsParlement

uitvoering van de projecten is onderdeel van het proces. Daarna vertelden mevrouw Krouwel en mevrouw Mijnders uit Melissant hoe het dorpsplan in Melissant tot stand is gekomen en hoe het proces van het maken van de dorpsplan de dorpsraad en de bewoners heeft versterkt en geactiveerd. De discussie over dorpsplannen maakte veel los. Gemeenten zien het soms als bedreiging of een wensenlijst, die gemakkelijk onvrede geeft over de beperkte mogelijkheden van de gemeente. Verwachtingen van bewoners zijn vaak beperkt tot de rol van de gemeente, terwijl zijzelf en andere organisaties en financieringsbronnen ook een duidelijke rol kunnen vervullen. De kansen voor actief burgerschap, meedenken, samenwerken en samen meer bereiken dan als gemeente alleen werden gaandeweg duidelijker. Bewoners en gemeenten vinden elkaar in een dorpsplan, het advies is dan ook om er gewoon mee te beginnen in plaats van blijven steken in het zien van moeilijkheden. De rol van de Provincie moet meer faciliterend zijn voor dorpsplannen en initiatieven vanuit de bewoners. Het huidige denken bij de Provincie wordt teveel bepaald vanuit het perspectief van de stedeling. Er moet meer dorps gedacht worden. Van de plattelandsgemeenten wordt verwacht dat zij het platteland hoger op de politieke agenda zetten. Men wordt geadviseerd een gezamenlijke lobby hiervoor richting Provincie te onderhouden en niet, zoals nu teveel het geval is, iedere gemeente voor zich.

De discussie leverde de volgende stellingen op:

- Ga naast stedelijk ook "dorps" denken!
- Richt een club van plattelandsgemeenten op die een sterke inbreng heeft!
- Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsbelangenverenigingen en het maken van dorpsplannen.

Themagroep Economie - discussieleider Koos Mirck

Het thema werd ingeleid door het praktijkvoorbeeld van de heer van Rijn van boerderij 't Geertje en de heer Peters, managementdeskundige en schrijver van het boek "Intensieve menshouderij". In twee groepen is gediscussieerd over de kansen voor bedrijvigheid in de kleine kernen en de daarbij horende buitengebied. Onderscheid werd gemaakt in wel of niet locatiegebonden ondernemingen. Een praktijkvoorbeeld is besproken waarbij de dorpsorganisatie Nieuwerbrug en de gemeente Bodegraven plaats willen bieden aan bedrijven aan de rand van het dorp. De bedrijven staan in het centrum van het dorp en zijn te groot gegroeid. De provincie houdt deze ontwikkeling tegen en zo kwam men tot de stelling: "De verdeling van bevoegdheden tussen provincie en gemeenten valt vaak nadelig uit voor de economische ontwikkelingen in een dorp."

Er heerst een spanningsveld tussen voorstanders om de authentieke inrichting van een dorp zo te bezegelen dat er geen ruimte overblijft voor economische ontwikkelingen. In de stellingen werd dit zo geformuleerd: "Economische vitaliteit / creativiteit moet niet worden beperkt door het vasthouden aan de identiteit en fysieke karakter van het dorp". Wanneer een bedrijfsruimte of bedrijfsgebouw leeg komt te staan overheerst de gedachte om daar woningbouw op te plegen. Gemeenten en Provincie zouden een actiever beleid moeten voeren om vrijkomende bedrijfsgebouwen te laten invullen door nieuwe ondernemingen of bedrijvigheid. Bijvoorbeeld een gezamenlijke plek voor thuiswerkers. De heer Barendregt leidde de discussie rond de locatiegebonden economische ontwikkelingen. De discussie spitste zich toe tot het dilemma om op agrarische ontwikkeling aan te sturen of meer

nadruk op de wensen van de stedelijke bevolking te leggen. In stellingen werd de discussie weergegeven als: "Het is hoog tijd dat de Provincie in haar beleid betreffende het groeien de agrarische sector weer de plaats geeft die het anno 2008 verdient" De wensen van de stedelijke bevolking werd gekoppeld aan duurzaamheid: "Duurzaam behoud van het groene buitengebied is pas gegarandeerd wanneer het voldoet aan de eisen van de stad".

Themagroep Actief Burgerschap - discussieleider Jaap Nieuwenhuizen

De discussie werd ingeleid door de heer Veerman die een geslaagd initiatief van burgers in de Alblasserwaard presenteerde. Daarbij is de kunst om goed met burgerinitiatieven door vrijwillige inzet om te gaan een belangrijke voorwaarde. Er ontstond discussie rond storingen en hindernissen die men tegenkomt wanneer een burgerinitiatief bij de gemeente belandt. Er zitten al te vaak storingen in de communicatie tussen initiatiefnemers en gemeenten. De procedures die een goed idee moet doorlopen werken sterk vertragend. De communicatie naar de bewoners wordt als slecht beoordeeld. Bewoners worden onvoldoende serieus genomen. Er is een cultuuromslag binnen de lokale overheid nodig om actief burgerschap te stimuleren en serieus te nemen. Dit werd vertaald in de stelling: "Om actief burgerschap meer kansen te geven dient het politieke bestuur de maatschappelijke ruimte te verschaffen om samen tot een beter resultaat te komen." De rol van de Provincie ligt in het stimuleren van initiatieven van actief burgerschap in de kleine kernen en leefbaarheid van de plattelandsbewoners op te nemen in het beleid voor een vitaal platteland. Ondersteuning van de ZHVKK maakt daar deel van uit. Het huidige provinciaal beleid gaat daar volledig aan voorbij. In de stelling: "De Provincie Nieuwe Stijl mist de solidariteit met het platteland betreffende leefbaarheid en participatie" is de discussie weergegeven.

Themagroep ontgroening en vergrijzing - discussieleider Sjoerd Rotmans

De praktijkvoorbeelden voor dit thema kwamen van mevrouw Boegheim van de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden Holland en mevrouw Verhey van de Stichting Welzijnswerk Oostflakkee. Het eerste voorbeeld betreft een project met jongeren en ouderen waarbij de ouderen hun verhalen van vroeger vertellen aan jongeren. Beide groepen leren elkaar kennen en leggen een basis voor begrip en samenwerking. In Ouddorp is het project senioren voor senioren gestart waarbij senioren bij elkaar zijn gebracht en zelf diverse gezamenlijke activiteiten zijn gaan organiseren. De SWO begeleidt de initiatieven die de ouderen zelf bedenken en nemen.

De discussie die daarop volgde werd in eerste instantie bepaald door het gebrek aan bouw mogelijkheden voor starters in dorpen waar de contouren knellen, zoals in Kaag, eiland in de Kager Plassen. Vervolgens kwam de functionaliteit van een dorp aan bod. Een woondorp met overwegend senioren ontwikkelt zich anders dan leefdorp met een jongere bevolkingsamenstelling. De voorzieningen die de bewoners nodig hebben verschillen van dorp tot dorp. Niet ieder dorp heeft

hetzelfde pallet aan voorzieningen nodig. De Provincie en de gemeenten moeten meer nadruk leggen op het mogelijk maken van maatwerk naar de wensen van de bewoners. De bewoners moeten in eerste instantie zelf bepalen voor welke voorzieningen en projecten voor jong en/of oud de overheid en andere organisaties zich in moeten zetten. De stelling die werd gepresenteerd luidde: “Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en regel op basis van behoefte van bewoners voorzieningen, waarbij het primaat bij de bewoners ligt”.

Plenaire discussieforum

De 10 stellingen werden voorgelegd aan de leden van het PlattelandsParlement. Daarin waren vertegenwoordigd: De Provincie door de gedeputeerde de heer Evertse, de Provinciale Staten vertegenwoordigd door de heer Maassen (SP), de heer van der Stoep (CDA), mevrouw Fröling-Kok (CU/SGP) en de heer Bruil (PvdA). Voor de gemeenten spraken de heer Uitdenboogaard, wethouder Alkemade, de heer Veerman, wethouder Alblasterdam en mevrouw Roggeveen, raadscommissielid Westvoorne. Voor de woningbouwverenigingen sprak mevrouw Tukker en voor de sector economie de heer Barendregt, bestuurslid LTO-Noord, afd. Z-H. De forumleden werd een reactie op de stellingen gevraagd, de deelnemers in de zaal konden via stemkastjes reageren op de stellingen.

De stelling om met dorpsplannen gewoon aan de slag te gaan kreeg veel steun, net als de oproep aan de Provincie om meer vanuit de bewoners ofwel “dorps” te gaan denken. Dat het platteland hoger op de politieke agenda moet worden geplaatst is duidelijk. Het voorstel om hiervoor een club van plattelandsgemeenten op te richten wordt niet door iedereen gedeeld. Over meer samenwerking tussen de plattelandsgemeenten om het belang van het platteland op de politieke agenda te plaatsen is men het eens.

Over de wijze waarop economische ontwikkelingen in de dorpen plaats moeten krijgen is men verdeeld. Dat economische activiteiten onmisbaar zijn voor de leefbaarheid is duidelijk, de verdeeldheid zit in de vraag in hoeverre dat in de ruimtelijke inrichting vorm kan krijgen. Zowel de forumleden als de deelnemers in de zaal waren hierover verdeeld. De stemming over in hoeverre de functies van het platteland aangepast moeten worden naar wens en behoefte van de stedeling is eveneens verdeeld, met een 40-60 verhouding. Meer bevoegdheden naar het lokaal bestuur en meer aandacht voor de agrarische sector kreeg meer steun.

De discussie over ontgroening en vergrijzing begon met de vraag naar voldoende woonruimte voor starters. De bevolkingsopbouw in een dorp zou niet gestuurd mogen worden door contourenbeleid

van provincie en bestemmingsplannen van gemeenten. Het gaat niet om alleen maar nieuwbouw, het gaat om betaalbare woonruimte voor starters. Durf keuzes te maken in het aanbod van voorzieningen, stem dit af op de functionaliteit van het dorp en leg het primaat bij de bewoners. Deze boodschap kreeg alle steun van de deelnemers.

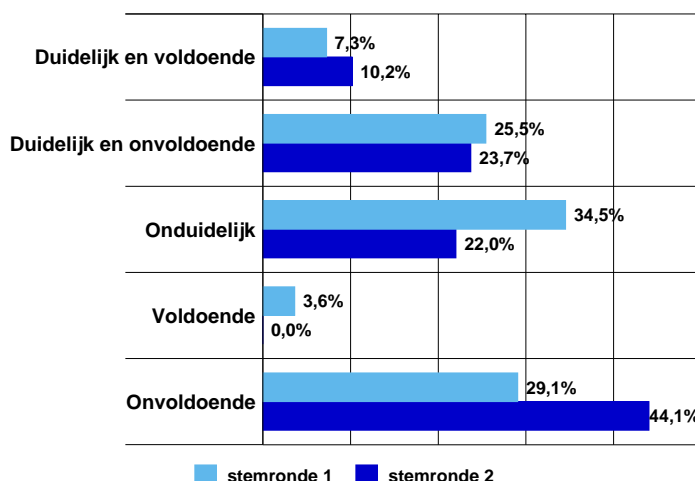
Actief burgerschap wordt door het politieke bestuur in gemeenten en provincie nog te weinig kansen gegeven. Een cultuuromslag is nodig. De boodschap aan het politiek bestuur om actief burgerschap meer maatschappelijke ruimte te verschaffen om samen tot een beter resultaat te komen krijgt alle steun. De boodschap aan de provincie was ook duidelijk: Toon meer solidariteit met het platteland op het gebied van leefbaarheid en participatie.

Het debat werd afgerond met de vraag of er in de toekomst opnieuw een PlattelandsParlement moet komen, en of de ZHVKK gesteund moet blijven door de provincie. Er werd overtuigend vóór gestemd.

Voorafgaand aan het debat en na afloop van het debat werd de mening van de deelnemers gepeild over het provinciaal beleid ten aanzien van de leefbaarheid op het platteland en over de samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen, en provincie voor leefbaarheid in de kleine kernen. Het provinciaal beleid is door de discussies iets in duidelijkheid toegenomen,

maar ook meer als onvoldoende geassocieerd. De forumdiscussie heeft de indruk achtergelaten dat de samenwerking minder goed wordt beoordeeld dan aanvankelijk werd gedacht. Beide stellingen geven aan dat er nog veel verbeterd moet worden aan het provinciaal kleine kernen beleid en aan de samenwerking tussen de verschillende overheidsgeledingen en andere organisaties. De ZHVKK heeft nog veel te doen.

Het provinciaal beleid wat betreft de leefbaarheid op het platteland vind ik:

Plattelandsverklaring

Op Goeree-Overflakkee hebben de bewoners in twee “eilandmaaltijden”, op initiatief van de Stichting Companen, een plattelandsverklaring opgesteld ter voorbereiding op het PlattelandsParlement. De deelnemers vanuit Goeree-Overflakkee zijn met een bus samen naar het PlattelandsParlement afgereisd. Jan Trompper van de Stichting Companen las de positieve Plattelandsverklaring voor die twaalf aanbevelingen bevatte over de thema’s: Eerlijkheid, vitale sociaal-economische balans, kritische regionale afweging, diversiteit, mobiliteit, vitaliteit, zorg voor senioren en mensen met een

beperking, maatschappelijke betrokkenheid, landbouw/landschap/recreatie, cultuur, samenwerking en streek-herkenbare vernieuwing. Dit initiatief en deze verklaring ondersteunden de doelstellingen van het PlattelandsParlement om de stem van de bewoners krachtiger te laten horen en het verhogen van de samenwerking.

Boodschappenmand

De discussies in de themagroepen en met het forum leverden de volgende opdrachten op die het PlattelandsParlement aan de verschillende bestuurders en organisaties wil meegeven:

- Ga naast stedelijk ook 'dorp' denken.
- Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsverenigingen en het maken van de dorpsplannen.
- Bundel de krachten om het belang van het platteland hoger op de politieke agenda te plaatsen.
- Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en leg het primaat bij de bewoners. De politiek moet de actieve burger meer ruimte geven. De Provincie Nieuwe Stijl moet solidair zijn met leefbaarheid en participatie.
- Ontwikkel beleid of werk bestaand beleid verder uit om meer kansen te creëren voor economische ontwikkelingen in en rond het dorp.
- Geef lokaal bestuur meer zeggenschap (en de Provincie wat minder) over lokale economische ontwikkelingen.
- Breng de woningvoorraad in de kleine kernen in lijn met de behoeften van de bewoners, dat hoeft niet altijd nieuwbouw te zijn. Hierbij moet de Provincie meer verantwoordelijkheden aan lokaal bestuur overdragen.
- ZHVKK geef een follow-up aan dit PlattelandsParlement. Ga aan tafel met de verschillende bestuurslagen en stimuleer onderlinge samenwerking. Denk mee met gemeente en provincie in beleid voor de leefbaarheid in de kleine kernen.
- Provincie moet haar beleid ten aanzien van de leefbaarheid in kleine kernen duidelijker profileren en nieuw, beter beleid ontwikkelen.
- Provincie blijf de ZHVKK ondersteunen!!

Evaluatieresultaten

De deelnemers hebben in de evaluatieformulieren de dag als goed tot zeer goed ervaren. Een korte greep uit de opmerkingen:

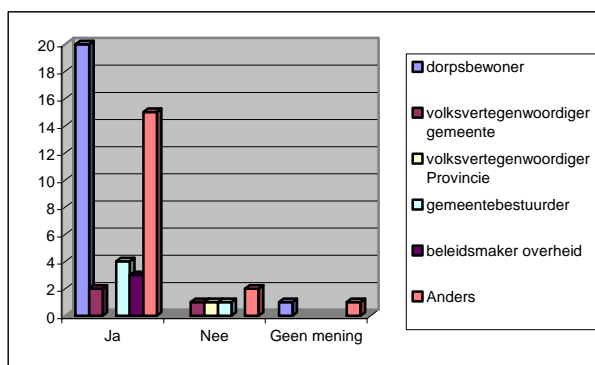
- De toespraak van de heer Franssen werd zeer gewaardeerd.
- Het programma was gevarieerd, en de aanwezigen hebben er veel van geleerd.
- Het is duidelijk dat er op het gebied van communicatie nog veel verbeterd kan worden.
- Er is best veel wat uit de dag gekomen, nu het vervolg hierop!
- Het was een nuttige dag, zeker voor netwerken.
- Veel enthousiaste mensen leren kennen.
- Zo'n dag geeft nieuwe moed om actief de leefbaarheid te stimuleren.

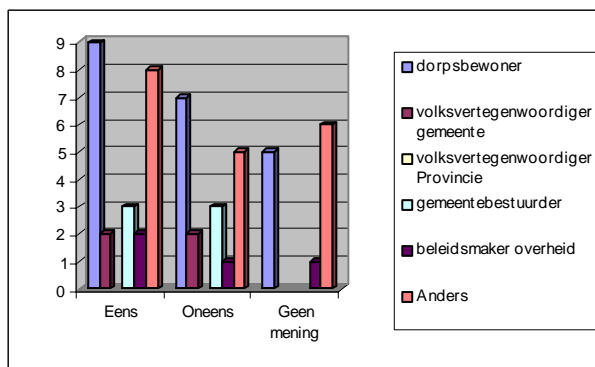
Bijlage 1 – Stemresultaten

Thema Dorpsplannen

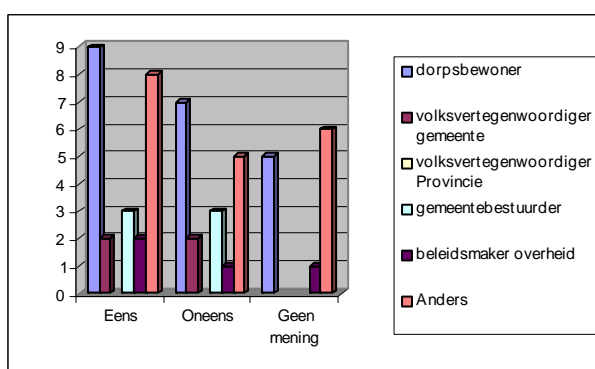
Ga naast stedelijk ook "dorps" denken!

Richt een club van plattelandsgemeenten op die sterke inbreng heeft!

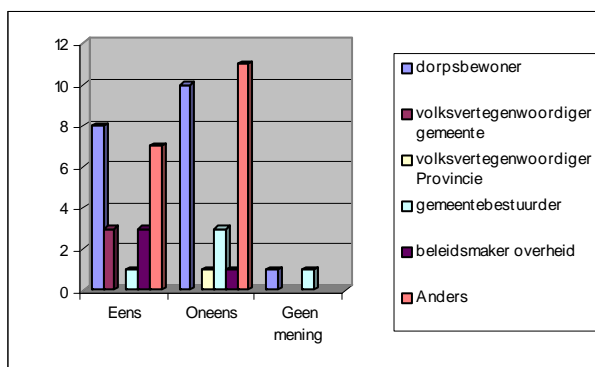

Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsbelangenverenigingen en het maken van dorpsplannen.

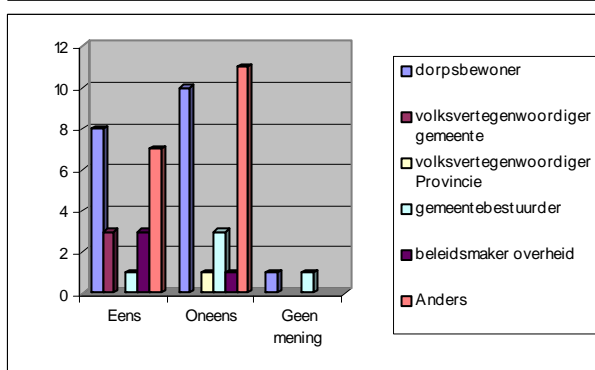

Thema Economie

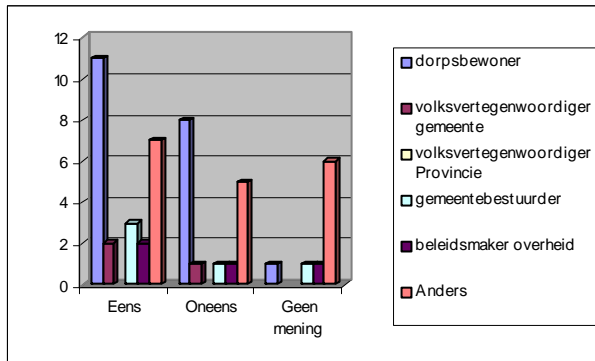
Economische vitaliteit /creativiteit moet niet beperkt worden door het vasthouden aan de identiteit en het fysieke karakter van een dorp!

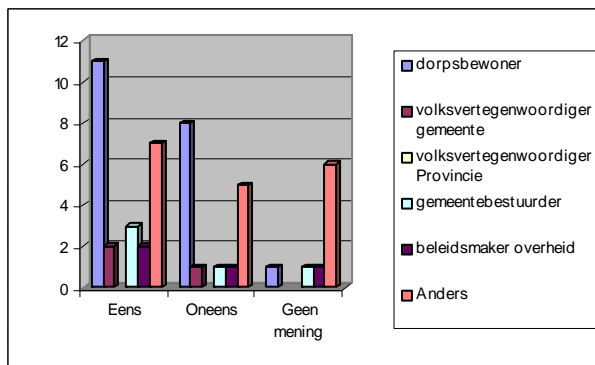
De verdeling van bevoegdheden tussen provincie en gemeenten valt vaak nadelig uit voor de economische ontwikkelingen in een dorp!

Het is hoog tijd dat de provincie ZH in haar beleid betreffende het groeien de agrarische sector weer de plaats geeft die het anno 2008 verdient!

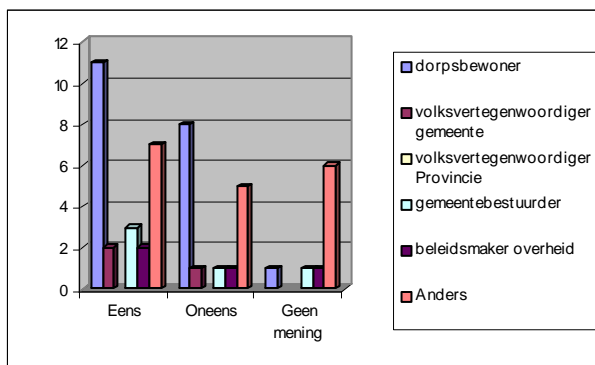

Duurzaam behoud van het groene buitengebied is pas gegarandeerd als het buitengebied met haar functies, voldoet aan de behoeften van de stad!

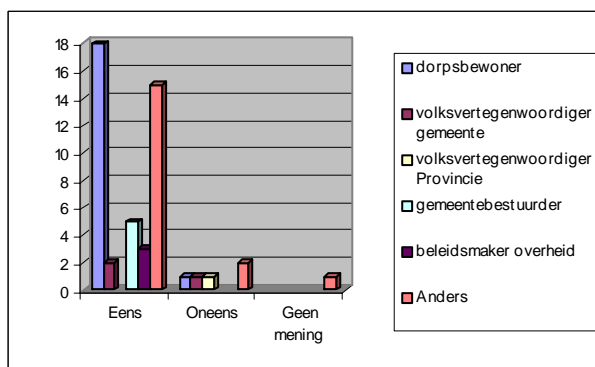
Thema Ontgroening en vergrijzing

Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en regel op basis van behoefte van bewoners voorzieningen: waarbij het primaat bij de bewoners ligt!

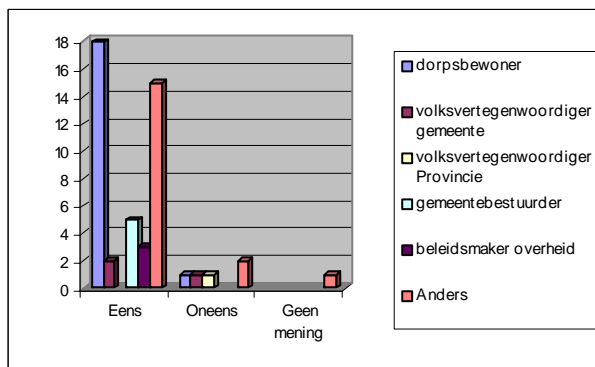

Thema Actief burgerschap

Om het actief burgerschap meer kansen te geven dient het politieke bestuur de maatschappelijke ruimte te verschaffen om samen tot een beter resultaat te komen.

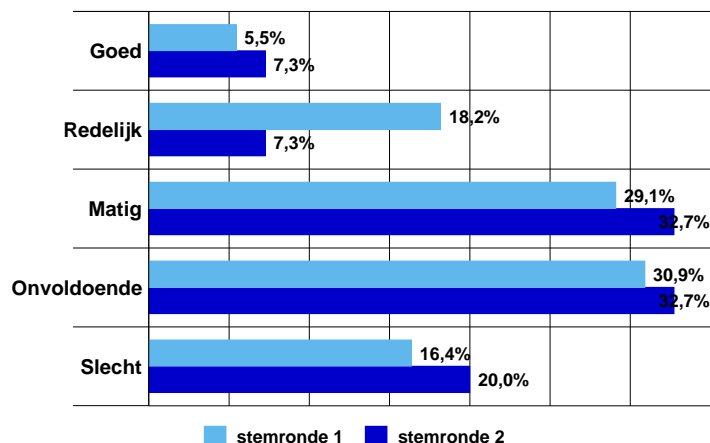
De Provincie Nieuwe stijl mist de solidariteit met het platteland betreffende leefbaarheid en participatie.

Tot slot

Een tweetal vragen werd de deelnemers vooraf en na afloop van de forumdiscussie voorgelegd. Opvallend is dat de aanwezigen de samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwvereniging en provincie op het gebied van de leefbaarheid in de kleine kernen, na de forumdiscussie slechter beoordelen dan daarvoor.

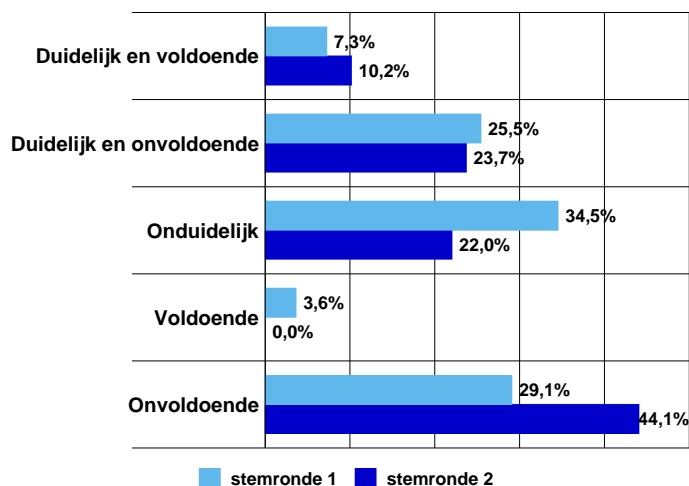
Hoe beoordeelt u de samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen en provincie op het gebied van de leefbaarheid in de kleine kernen. Deze is:

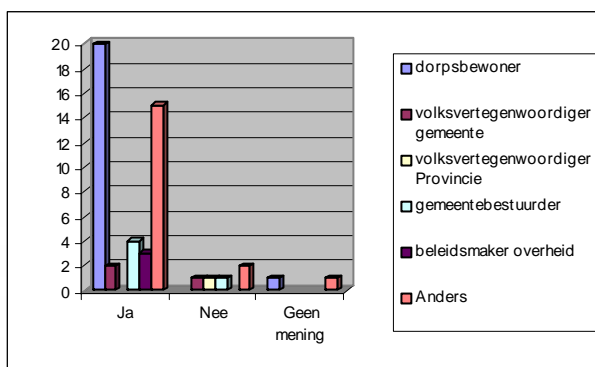
Het provinciaal beleid wat betreft de leefbaarheid op het platteland vind ik:....

Hier kwam duidelijk naar voren dat de afstand 'provincie – bewoner' erg groot is. De 'gewone man (vrouw)' heeft weinig idee van de taken van de provincie, omgekeerd is er weinig inlevingsvermogen vanuit de provincie richting plattelandsbewoner. Daar ligt nog een belangrijke taak voor de Zuid-Hollandse Vereniging voor Kleine Kernen!

Het provinciaal beleid wat betreft de leefbaarheid op het platteland vind ik:

Vindt u dat het werk van de ZHVKK door moet gaan met ondersteuning van de Provincie?

Bijlage 2 - Boodschappenmand uitgewerkt

De opdrachten die de deelnemers aan het PlattelandsParlement aan de forumleden hebben meegegeven om binnen hun eigen organisatie aan te werken zijn gebundeld in een boodschappenmand.

De boodschappenmand werd gevuld met de volgende opdrachten

- Ga naast stedelijk ook “dorps” denken.
- Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsverenigingen en het maken van de dorpsplannen.
- Bundel de krachten om het belang van het platteland hoger op de politieke agenda te plaatsen.
- Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en leg het primaat bij de bewoners.
- De politiek moet de actieve burger meer ruimte geven.
- De Provincie Nieuwe Stijl moet solidair zijn met leefbaarheid en participatie.
- Ontwikkel beleid of werk bestaand beleid verder uit om meer kansen te creëren voor economische ontwikkelingen in en rond het dorp.
- Geef lokaal bestuur meer zeggenschap (en de Provincie wat minder) over lokale economische ontwikkelingen.
- Breng de woningvoorraad in de kleine kernen in lijn met de behoeften van de bewoners, dat hoeft niet altijd nieuwbouw te zijn. Hierbij moet de Provincie meer verantwoordelijkheden aan lokaal bestuur overdragen.
- ZHVKK geef een follow-up aan dit PlattelandsParlement. Ga aan tafel met de verschillende bestuurslagen en werk stimuleer onderlinge samenwerking. Denk mee met gemeente en provincie in beleid voor de leefbaarheid in de kleine kernen.
- Provincie moet haar beleid ten aanzien van de leefbaarheid in kleine kernen duidelijker profileren en nieuw, beter beleid ontwikkelen.
- Provincie blijf de ZHVKK ondersteunen.

Opdrachten aan de Provincie

- Ga naast stedelijk ook “dorps” denken.
- De politiek moet de actieve burger wel de ruimte geven.
- De Provincie Nieuwe Stijl moet solidair zijn met leefbaarheid en participatie.
- Provincie moet haar beleid ten aanzien van de leefbaarheid in kleine kernen duidelijker profileren en nieuw, beter beleid ontwikkelen.
- De samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen en provincie moet verbeterd worden. Een cultuuromslag in bottom-up denken en doen is noodzakelijk. Wederzijds respect en goede communicatie maakt daar deel van uit.

- Breng de woningvoorraad in de kleine kernen in lijn met de behoeften van de bewoners, dat hoeft niet altijd nieuwbouw te zijn. Hierbij moet de Provincie meer verantwoordelijkheden aan lokaal bestuur overdragen.
- Geef lokaal bestuur meer zeggenschap (en de Provincie wat minder) over lokale economische ontwikkelingen.
- Ontwikkel beleid of werk bestaand beleid verder uit om meer kansen te creëren voor economische ontwikkelingen in en rond het dorp.
- Provincie blijf de ZHVKK ondersteunen.

Opdrachten aan de gemeenten

- Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsverenigingen en het maken van de dorpsplannen.
- Bundel de krachten om het belang van het platteland hoger op de politieke agenda te plaatsen.
- Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en leg het primaat bij de bewoners.
- De politiek moet de actieve burger meer ruimte geven.
- De samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen en provincie moet verbeterd worden. Een cultuuromslag in bottom-up denken en doen is noodzakelijk. Wederzijds respect en goede communicatie maakt daar deel van uit.
- Ontwikkel beleid of werk bestaand beleid verder uit om meer kansen te creëren voor economische ontwikkelingen in en rond het dorp.
- Breng de woningvoorraad in de kleine kernen in lijn met de behoeften van de bewoners, dat hoeft niet altijd nieuwbouw te zijn.

Opdrachten aan woningbouwverenigingen en woningcorporaties

- Breng de woningvoorraad in de kleine kernen in lijn met de behoeften van de bewoners, dat hoeft niet altijd nieuwbouw te zijn.
- Ga gewoon aan de slag met dorpsverenigingen en werk mee aan het maken van de dorpsplannen.
- Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en leg het primaat bij de bewoners.
- De samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen en provincie moet verbeterd worden. Een cultuuromslag in bottom-up denken en doen is noodzakelijk. Wederzijds respect en goede communicatie maakt daar deel van uit.

Opdrachten aan de dorpsbewoners

- Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsverenigingen en het maken van de dorpsplannen.
- Durf keuzes te maken in de functionaliteit per kern en leg het primaat bij de bewoners: Bewoners neem deze handschoen op.

- De politiek moet de actieve burger meer ruimte geven: Bewoners blij actief.
- De samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen en provincie moet verbeterd worden. Een cultuuromslag in bottom-up denken en doen is noodzakelijk. Wederzijds respect en goede communicatie maakt daar deel van uit.
- De samenwerking tussen bewoners, gemeenten, woningbouwverenigingen en provincie moet verbeterd worden. Een cultuuromslag in bottom-up denken en doen is noodzakelijk. Wederzijds respect en goede communicatie maakt daar deel van uit.

Opdrachten aan de ZHVKK

- ZHVKK geef een follow-up aan dit PlattelandsParlement. Ga aan tafel met de verschillende bestuurslagen en stimuleer onderlinge samenwerking. Denk mee met gemeente en provincie in beleid voor de leefbaarheid in de kleine kernen.
- Bundel met de gemeenten de krachten om het belang van het platteland hoger op de politieke agenda te plaatsen.
- Ga door met de promotieactiviteiten van de kracht van het platteland.
- Organiseer in de toekomst opnieuw een Zuid-Hollandse PlattelandsParlement.
- Ga gewoon aan de slag met het oprichten van dorpsverenigingen en het maken van de dorpsplannen

Thurledeweg 95 — 3044 ER Rotterdam

Postbus 11117 — 3004 EC Rotterdam

010 4370216 — info@zhvkk.nl — www.zhvkk.nl